

[Justitsministeren]

som er i færd med at blive sat i gang, især vil blive koncentreret. Dels fordi det er dér, problemerne er størst, dels fordi det er dér, vi bedst kan drage erfaringer af de initiativer, der tages.

Derefter vil jeg gerne vende mig til et par bemærkninger, som hr. Erlandsson kom med. Det drejer sig om argumenter, som vi ved tidligere lejligheder i en anden debat har udvekslet synspunkter om, hr. Erlandsson og jeg. Jeg er fortsat af den opfattelse, at hvis man ønsker at få et så godt resultat som muligt af en behandling af narkomaner for deres problemer, så skal den rumme så lidt tvang, som vi overhovedet på nogen måde kan nøjes med. Jeg har set så mange, mange tilfælde, hvor man har påtvunget mennesker en bestemt behandling eller en bestemt fremgangsmåde, at det mest sikre, det har ført til, er en ganske kraftig reaktion, i det sekund man har haft mulighed for at reagere imod tvangen.

Jeg ved godt, at narkomaner er i en ganske særlig afhængighedssituation. Jeg ved godt, at det er nogle af dem, som har sværest ved selv at yde et bidrag til at komme ud af den situation, de er i. Men det gælder også for dem, at det lykkeligste og bedste og mest sikre resultat opnår man i de tilfælde, hvor man kan få dem med, og de dårligste resultater opnår man i de tilfælde, hvor man må anvende de mest tvangsmæssige foranstaltninger.

Det er en af de uhyre vanskelige balancekunster, ikke alene i fængslerne og i den måde, fængslerne bør behandle narkomaner på, men i det hele taget, hvor vi har at gøre med narkomaner også under friere forhold. Der er ikke nogen nem løsning på problemet. Det er ikke nogen løsning at betragte narkomani som en epidemi eller noget andet tilsvarende, noget, der smitter, noget, hvor man skal isolere folk, og så ud fra det komme frem til det resultat, at det må ende i tvangsmæssige foranstaltninger, og når først folk i en tilpas lang periode under tvang har været fri for deres problem – i hvert fald for det aktuelle problem, altså er det, man kalder stoffri, i den forstand i alt fald, at de ikke indtager stoffer i øjeblikket, og at den værste abstinensperiode er overstået – så har man skabt gode muligheder for, at de herefter kan begå sig i samfundet. Sådan er det problem rent faktisk ikke. Det var det ikke, sidste gang hr.

Erlandsson og jeg diskuterede det, og det er det heller ikke i dag. Det er langt, langt sværere at løse det problem. Det klares ikke ved at anvise forenklede fremgangsmåder. Havde det været forholdsvis let at løse, var der en hel del diskussioner, som dette folketing kunne have været foruden.

I en form for konklusion – men samtidig som et svar på de spørgsmål, som bl. a. fru Annelise Gotfredsen og fru Nathalie Lind rettede til mig – vil jeg gerne kort resumere status med hensyn til aktiviteter.

Der er to nye cirkulærer på vej til fængselsvæsenet. Det ene udsendes i næste måned og vil dreje sig om de retningslinjer, der fra cirkulærets fremkomst vil gælde omkring og for afsonere. Umiddelbart derefter vil man være i stand til at udsende et cirkulære med samme formål; det drejer sig om forholdene for varetægtsfanger. Problematikken er noget forskellig – af helt indlysende grunde. Den må være noget forskellig for varetægtsfanger og for afsonere, og derfor er det ikke helt de samme regler, der vil blive foreslået gennemført. Vi er altså så tæt på. Der er tale om en måneds tid, måske lige godt og vel, før det første cirkulære kommer, og umiddelbart derefter følger det andet. Dermed er det spørgsmål, som mange, forståeligt, har rejst i dag, nemlig: hvor bliver retningslinjerne med hensyn til kontrol, visitation osv. af, tidsmæssigt bragt på plads. Jeg har lovet retsudvalget, at i det øjeblik cirkulærene fremkommer, vil retsudvalget få dem tilsendt.

Jeg har også nævnt i min indledning, at vi er ved at være færdige i justitsministeriet med konkrete forslag om bygningsmæssige og personalemæssige forbedringer i nogle af de hårdest belastede lukkede fængsler. Det er klart, at når den indstilling til mig er færdig, skal jeg vurdere, i hvilket omfang det kan klares inden for de budgetter, som justitsministeriet har. Jeg ved, at alle, til trods for at problemet er brændende, gerne ser det løst inden for de gældende budgetrammer. Jeg kan ikke sige præcist, om det kan lade sig gøre, men det er klart, at det papir, der er på vej til mig, og som jeg kender hovedindholdet af allerede på nuværende tidspunkt, har jeg ikke til hensigt at lade ligge, det har jeg til hensigt at tage op, for jeg er fortsat af den opfattelse, at den mest fremadrettede, den mest positive indsats, vi kan gøre, er på det bygningsmæssige, det beskæftigelsesmæssige